

Överförmyndarnämnden

Verksamhetsplan 2024

Innehållsförteckning

1	VAD ÄR EN VERKSAMHETSPLAN	3
2	KOMMUNENS VISION OCH VÄRDEGRUND	4
3	ÖVERGRIPANDE STYRMODELL OCH DESS KOPPLING TILL VERKSAMHETEN	5
4	HÅLLBARHETSOMRÅDEN, KF-MÅL, KONKRETISERINGAR OCH KVALITETSINDIKATORER	6
4.1	Social hållbarhet	6
4.2	Ekologisk hållbarhet.....	6
4.3	Ekonomisk hållbarhet	7
5	VERKSAMHETSBEKRIJVNING OCH GRUNDUPPDRAG	8
6	VERKSAMHETENS NULÄGE, UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER.....	10
7	FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT KUNNA UTFÖRA GRUNDUPPDRAGET MOT KVALITETSSTYRNING	11
7.1	Styrdokument	11
7.2	Personal och kompetens	11
8	EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	12
8.1	Investeringsbudget	12
8.2	Driftbudget.....	12

1 VAD ÄR EN VERKSAMHETSPLAN

Anvisning

En läshänvisning (För vem skriver vi?), vilket ger läsaren en god uppfattning kring hur planen är uppbyggd och vad den syftar till.

Verksamhetsplanen ska vara ett stöd för verksamheten gällande att tydliggöra verksamhetens mål och uppdrag samt vara ett verktyg för planering, genomförande och uppföljning. Verksamhetsplaneringen bygger på Bollnäs kommuns styrfilosofi med övergripande hållbarhetsmål och tillhörande konkretiseringar och kvalitetsindikatorer. Detta beskrivs mer ingående i ett separat kapitel.

Verksamhetsplanen beskriver även verksamhetens grunduppdrag och förutsättningar samt ger en nulägesbild av de inre och yttre faktorer som påverkar verksamhetens möjligheter att uppfylla sitt grunduppdrag och uppsatta mål.

Syftet med verksamhetsplanen är att:

- tydliggöra verksamhetens inriktning, fokus, eventuella förändringar och mål,
- vara ett verktyg för planering och genomförande av verksamheten,
- underlätta överblicken av verksamheten,
- vara ett underlag vid uppföljning av verksamheten.

2 KOMMUNENS VISION OCH VÄRDEGRUND

Anvisning

Här anges information om bolagets vision och värdegrund. En fast tex är inlagd i denna sektion.

Bollnäs kommuns övergripande vision är: Bollnäs, möjligheternas kommun, har år 2030 en hållbar utveckling med tillväxt och goda möjligheter till utbildning och arbete. Vi har ett jämställt och miljöanpassat samhälle präglad av trygghet, demokratiska värderingar, mångfald, upplevelser och framtidstro.

För att nå denna vision behöver vi arbeta med ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med den styrfilosofi som beskrivs i kommande avsnitt.

Allt arbete ska även genomsyras av den gemensamma värdegrunden. Kommunens värdegrund byggs på de fyra ledorden modiga, medskapande, förtroende och professionell.

3 ÖVERGRIPANDE STYRMODELL OCH DESS KOPPLING TILL VERKSAMHETEN

Bollnäs kommunkoncerns styrmodell baseras på kommunens antagna styr- och ledningsfilosofi samt grunduppdragen som utgår från kommunala och statliga styrdokument. För att följa upp kvalitet och effekt utifrån grunduppdraget följs utvalda kvalitetsindikatorer upp. Då kommunens verksamhet är komplex behövs samsyn och helhetstänkande vilket nås via hållbarhetsstrategin och dess underliggande program där kommunfullmäktiges hållbarhetsmål beskrivs detaljerat.

I följande sektion ges en översikt över kommunfullmäktiges övergripande hållbarhetsmål utifrån de antagna programmen för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Där visas även vilka konkretiseringar och kvalitetsindikatorer som finns kopplade till dessa mål, för den verksamhet som denna rapport avser.

4 HÅLLBARHETSOMRÅDEN, KF-MÅL, KONKRETISERINGAR OCH KVALITETSINDIKATORER

I nedan sektion visas de övergripande hållbarhetsmål som antagits av kommunfullmäktige, samt nämndens konkretiseringar och kvalitetsindikatorer, kopplat till dessa mål.

4.1 Social hållbarhet

Agenda 2030	KFs övergripande mål	Konkretiseringar i enlighet med grunduppdraget	Kvalitetsindikatorer
	Bollnäs kommun-koncern ger jämlika förutsättningar för ett livslångt lärande.	Säkerställa att personalen har rätt/updated kompetens genom kontinuerlig kompetensutveckling. Detta bidrar till ett effektivt, och rättssäkert arbetssätt som i sin tur bidrar till ett mer hållbart samhälle och gör kommunen till en attraktiv arbetsgivare (Agenda 2030 mål 3+4+8+11)	Upplevelsen från medborgarna av kunniga medarbetare ger en tillit till Överförmyndaren och säkrare ställföreträdare som företräder huvudmännen Medarbetarnas upplevelse att få förutsättningar till kompetensutveckling
		Säkerställa att ställföreträdare får tillräcklig kompetens för att kunna bidra till att tillvarata de potentiella färdigheter/möjligheter som finns hos/för våra huvudmän vilket i sin tur kan leda till en social och ekonomisk trygghet. (mål 4)	Upplevelsen från de medborgare som deltar i grundutbildningen eller andra utbildningsinsatser ska i utvärderingen visa på upplevelsen att det lärt sig något nytt och att det varit vad de förväntade sig av utbildningen.
	Bollnäs kommun-koncern främjar det lokala näringslivet, har en pågående ökad etablering på arbetsmarknaden samt har en ökande andel invånare med egenförsörjning.		
	Kvinnor, män, flickor, pojkar och ickebinära har samma makt att vara delaktiga, forma samhället och sina egna liv.	Säkerställa via tillsyn att den som utses till god man eller förvaltare tillser huvudmannens behov av hjälp, men också hans eller hennes grundläggande rättigheter och krav på att få leva ett så värdigt och gott liv som möjligt. (Mål 3+5+11)	Upplevelsen från huvudman och/eller dennes nära ska uppleva att uppdraget sköts på ett tillfredsställande sätt

4.2 Ekologisk hållbarhet

Agenda 2030	KFs övergripande mål	Konkretiseringar i enlighet med grunduppdraget	Kvalitetsindikatorer
	Bollnäs är år 2030 en klimatneutral och fossiloberoende kommun som är anpassad till ett	Möjliggöra digitala möten mellan de samverkande kommunerna och Tingsrätten vilket ger en frihet att arbeta i våra tre samverkande kommuner och samverkansinstanser på ett ekologiskt hållbart sätt	Antalet fysiska resor

Agenda 2030	KFs övergripande mål	Konkretiseringar i enlighet med grunduppdraget	Kvalitetsindikatorer
	klimat i förändring.	(mål 11)	
	Bollnäs kommun har år 2030 en rik biologisk mångfald, väl fungerande ekosystemtjänster samt levande, rent och friskt vatten.		
	Invånarna i Bollnäs kommun bor år 2030 i en cirkulär hälsosam giftfri livsmiljö med stor tillgång till friluftsliv och rekreation av kvalitet. Invånarna har god kunskap om hållbar utveckling samt har förutsättningar att leva ett hållbart liv inom kommunen, det ska vara lätt att göra rätt.	Främja arbetet av digitaliseringsprojekt för minskat bruk av papper samt för att underlätta för fler medborgare att ta uppdrag som ställföreträdare (mål 4+11)	Antal digitala redovisningar
		Säkerställa att personalen första hand använder återbrukat material innan nya inköp övervägs (mål 11)	Inköp av förbrukningsmaterial

4.3 Ekonomisk hållbarhet

Agenda 2030	KFs övergripande mål	Konkretiseringar i enlighet med grunduppdraget	Kvalitetsindikatorer
	En hållbar ekonomi	Verka för en så god myndighetsutövning som möjligt med en budget i balans (mål 8)	Avvikelse mot budget ska vara noll eller positiv Antal anmälningar om fel i handläggningen hos länsstyrelsen/JO
	En kommun som växer hållbart.	Säkerställa samverkan mellan kommunerna i länet för att utnyttja den samlade kompetens som finns för effektivt resursutnyttjande (mål 8)	Deltagande i varje länsträff
	Hållbara inköp och upphandlingar		

5 VERKSAMHETSBESKRIVNING OCH GRUNDUPPDRAG

Anvisning

Här beskrivs verksamheten och dess grunduppdrag på en övergripande nivå. Grunduppdraget finns i regel beskrivet i reglementet eller för bolagens del i ägardirektivet. För att få en bild av grunduppdraget bör nedan 3 frågor besvaras.

3.1 Vem finns verksamheten till för?

3.2 Vilket syfte har verksamheten i enlighet med reglemente/ ägardirektiv?

3.3 Vilka lagar och regler styr verksamheten?

En gemensam överförmyndarnämnd bildas 1 januari 2023, organisationsformen möjliggörs genom att kommunallagen tillåter kommunerna att samarbeta inom vissa områden i en gemensam nämnd. De kommuner som ingår i den gemensamma nämnden är Bollnäs, Ovanåker och Ljusdal med Bollnäs som värddkommun.

Kommunerna har genom avtal reglerat att den gemensamma nämnden ska ansvara för de samverkande kommunernas överförmyndarverksamhet, i enlighet med det som åvilar var och en av kommunerna enligt gällande lagstiftning. Avtalet reglerar även fördelningen av den gemensamma nämndens kostnader.

För budgetdialog, resursfördelnings- och prioriteringsdiskussioner inrättas en referensgrupp med en tjänsteman från vardera samverkande kommun samt chefen för överförmyndarenheten. Gruppens uppgift är att förbereda budgetprocessen.

Till den allra största delen ägnar sig Överförmyndaren åt myndighetsutövning. Med myndighetsutövning menas beslut och åtgärder från det allmännas sida som är ett uttryck för samhällets rätt att utöva makt över medborgarna. Överförmyndaren får inte fatta några beslut utan lagstöd. Varje beslut måste alltså kunna hänvisas till en specifik bestämmelse, se 1 kap. 1 § tredje stycket RF. Det är därför mycket viktigt att Överförmyndaren inte fattar några beslut i andra fall än de som finns upptagna i Föräldrabalken eller i annan lagstiftning. De beslut som fattas av överförmyndaren ska utformas enligt reglerna i Förvaltningslag (2019:900) och Föräldrabalken (1949:381).

Överförmyndaren har också som uppgift att bevaka de minderårigas rätt i samhället samt vara del i förvaltningen av underårigs medel utifrån vad som framgår i Föräldrabalken. Det kan gälla rättshandlingar vid köp av fastighet eller bostadsrätt, del i dödsbo eller om barnet fått medel med krav på överförmyndarspärrade konton.

Nämndens huvuduppdrag kan sammanfattas i nedan punkter:

- Utreda om behovet av ställföreträdarskap.
  - Rekrytera ställföreträdare.
  - Utföra myndighetsutövning;
- Bedriva tillsyn på förmyndare och ställföreträdare
- Ta beslut i flertalet rättshandlingar
- Utbilda och ge råd till förmyndare och ställföreträdare

Länsstyrelsen och Justitieombudsmannen utövar tillsyn över verksamheten.

6 VERKSAMHETENS NULÄGE, UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Anvisning

Här ges en sammanfattande beskrivning av verksamhetens nuläge samt de utmaningar och möjligheter som man ser. Här ingår även att ge en övergripande bild av de omvärldsfaktorer som påverkar verksamhetens möjligheter att nå sitt grunduppdrag och uppsatta mål, i de fall man har uppmärksammat några faktorer som påverkar. Här ska ingen omfattande omvärldsanalys ges, då det finns en separat omvärldsanalys som gjorts på kommungemensam nivå.

Överförmyndarverksamheten har blivit allt mer beroende av vad som händer i en större omvärld. Tidigare var det i första hand det som hände i vårt eget samhälle, som påverkade behovet av ställföreträdare. Nu påverkar oss världshändelserna på ett allt mer tydligt sätt. Det handlar inte enbart om ensamkommande barn, utan också vuxna flyktingar som kommer till vårt land och har behov av en ställföreträdares hjälp. Även samhällets digitalisering har givit en komplexitet som gör att fler människor inte själva klarar att tillvara ta sina ekonomiska och personliga intressen. Detta betyder att det blivit allt svårare att förutse behovet av gode män och förvaltare.

Vi har sedan många år kunnat konstatera att väldigt många ärenden har ökat i komplexitet och att allt fler ärenden har internationell anknytning. Komplexiteten ställer högre krav på kompetensutveckling, både av handläggare och ställföreträdare. Överförmyndaren har en laglig plikt att kompetensutvecklas samt utbilda våra ställföreträdare. Vi ser också behovet att specialiserar flera av våra ställföreträdare i olika ärendeslag eller delar av uppdraget. Det kan gälla företräda när det föreligger jäv, skuldsanering, fastighetsärenden för underårig och hanterande av skilda funktionshinder och beroenden, som t ex spelberoende som är någorlunda nytt.

Under de kommande åren kommer antalet personer som är 80 år eller äldre att fördubblas, vilket kommer att ställa stora krav på insatser från det allmänna och även på överförmyndarnämnden. Sannolikt kommer detta innebära en ökning av antalet ärenden då de mindre ingripande hjälpformerna framtidsfullmakt och anhörig behörighet inte riktigt föll ut i samma omfattning som lagstiftaren tänkt.

En statlig utredning har överlämnats till regeringen och eventuella beslut avvaktas med löfte om beslut under denna mandatperiod. För verksamheten innebär bland annat förslagen i utredningen att ytterligare arbetsuppgifter flyttas från tingsrätten till kommunernas överförmyndare. Enhetschefs bedömning är att om beslut om lagförändringar fattas enligt utredningens förslag, kan detta medföra ett ökat behov av nyanställningar och att kostnadsnivån skulle höjas med mellan 30 % - 40 % utifrån ett ökat behov av administration. Dock är osäkerheten ännu stor och beroende av vilket beslut som fattas.

7 FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT KUNNA UTFÖRA GRUNDUPPDRAGET MOT KVALITETSSTYRNING

7.1 Styrdokument

Anvisning

Här ges en beskrivning av de interna styrdokument, såsom policys och riktlinjer som verksamheten ska rätta sig efter. Här behöver inte alla styrdokument nämnas och i de fall där verksamheten lyder under ett stort antal styrdokument kan en kommentar ges om hur man arbetar med att säkerställa att styrdokumenterna efterlevs.

Överförmyndarnämnden har ett reglemente och ett samverkansavtal som beskriver hur Överförmyndarens verksamhet och tillsyn ska utföras.

I kommunen i stort finns ett antal policys och strategier som antagits av fullmäktige som har en inverkan på verksamheten och på hur arbetet bedrivs.

Den interna kontrollen har nu jobbats in under ett antal år och är nu både gedignare och mer inarbetad i verksamheten på ett bra sätt. En ny styrmodell i Bollnäs kommun och även i Ovanåker och Ljusdal ger ett nytt tänk för hur överförmyndaren med sin verksamhet ska verka för att bidra till alla tre kommuners fullmäktigemål. För 2024 görs ett gediget grundarbete med att föra in detta i verksamheten men lite försiktigt arbete med några få kvalitetsindikatorer/nämndmål för kvalitet i arbetet. Ett arbete som kan utvecklas under de kommande åren. Ett bra samarbete mellan nämnd och enhetens personal är viktigt.

7.2 Personal och kompetens

Anvisning

Här ges en övergripande beskrivning av hur förutsättningarna utifrån ett personal- och kompetensperspektiv.

Överförmyndarenheten har en personalstyrka på 5,5 åa + 0,7 åa granskare under våren (exkl chef)

Enheten har idag i huvudsak den kompetens som krävs för att klara sina utmaningar. Det är dock av största vikt att kompetensen hålls a jour då samhället ständigt förändras och enhetens kompetens måste förändras i samma takt. Detta är en förutsättning för att på ett rättssäkert, kvalitetsmässigt och effektivt sätt kunna bedriva tillsyn, vara rådgivande till ställföreträdare, vara yttrande part i tingsrättens beslut och ta beslut i individärenden.

8 EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

8.1 Investeringsbudget

Investeringsbudget

Anvisning

Hur stor är investeringsbudgeten för de kommande åren?

I tabellen finns även möjligheten att dela upp investeringsbudgeten i egna definierade rader.

I denna tabell fylls utfall i för föregående år samt budget och plan för nästkommande år i enlighet med tabellrubriker.

Investeringsbudget					
	2022 (utfall)	2023 (budget)	2024 (budget)	2025 (plan)	2026 (plan)
Totalt:	0 kr	0 kr	0 kr	0 kr	0 kr

Kommentarer till investeringsbudgeten

Anvisning

Beskriv kortfattat vad investeringsbudgeten innefattar.

8.2 Driftbudget

Driftbudget

Anvisning

Hur stor är driftbudgeten för de kommande åren? I denna tabell fylls budget (inte utfall) för samtliga år.

I tabellen finns även möjligheten att dela upp driftbudgeten i egna definierade rader.

Driftbudget					
	2022	2023	2024	2025	2026
Totalt:					
Överförmyndarenheten totalt	-4 610	-4 802	-4 905	-4 905	-4 905
Överförmyndar- kontor BNS del	-2 471	-2 586	-2 600	-2 600	-2 600
Ensamkommande	0	0	0	0	0

barn, BNS del					
Överförmyndare BNS del	-2 330	-2 365	-2 419	-2 419	-2 419

Kommentarer till driftsbudgeten

Anvisning

Beskriv kortfattat vad driftsbudgeten innefattar.

Överförmyndarenheten delas av Bollnäs, Ovanåker och Ljusdal för åren 2024-2026 budgeteras den till 4 905 000 kr. Bollnäs står för 53 % av den budgeten, Ljusdal för 30 % och Ovanåker för 17 %.

I budgeten för överförmyndaren finns också arvoden till kommunens ställföreträdare. Kostnaden för arvoden kommer troligen att öka 2024 utifrån markant höjt prisbasbelopp. Prognos att arvodeskostnaden kommer öka med 10-20 % 2024 jämfört med 2023.